

	Doc.naam:	Rapport Scope 3 emissies EXTERN
	Datum:	21-11-2017
	Pagina:	1 van 10

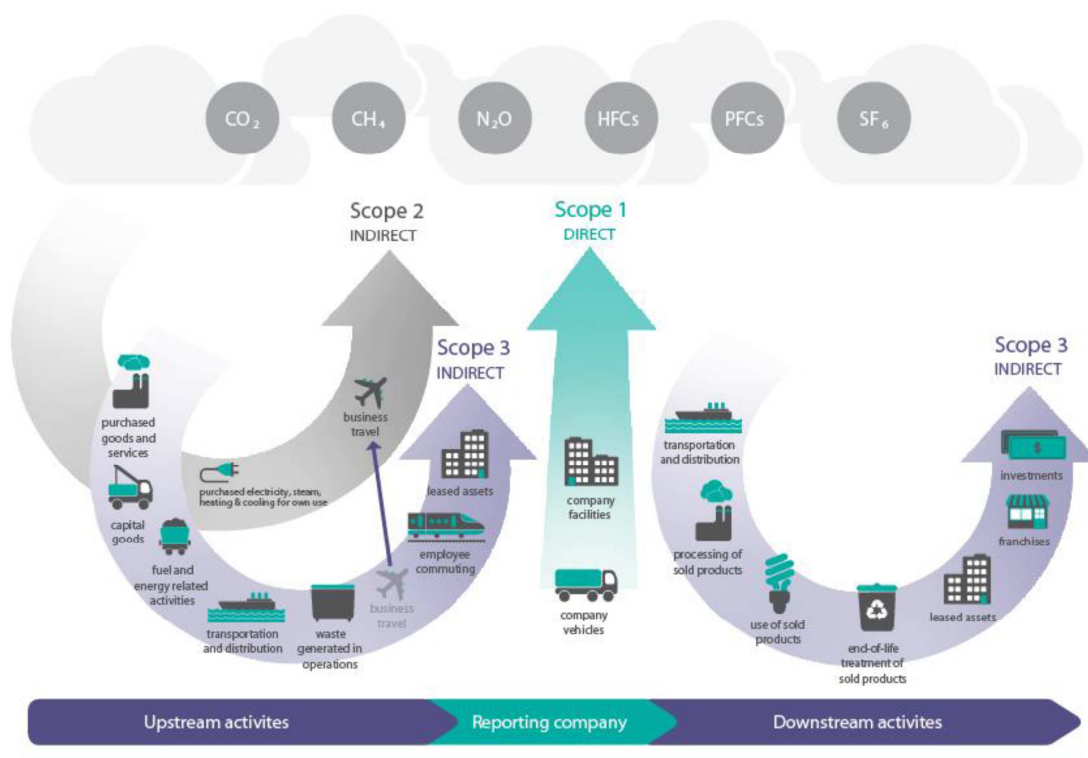
Dit rapport op basis van vorige versie(s): 12-02-2015, 26-01-2016.

Organisatie: **Driebergse Weg- en Waterbouw B.V.**
 Internetsite: **www.dwwdriebergen.nl**
 Opgesteld door: Patrick van Rossum, adviseur. www.rossumadvies.nl
 In overleg met Arend van der Meer.
 Geaccordeerd door: Arend van der Meer, Directeur.
 Autorisatiedatum: 21-11-2017.
 Handtekening (op ext.): Arend van der Meer

Arend van der Meer.

Rapportage conform norm(en) / eisen:

- CO₂-Prestatieladder 3.0 (10 juni 2015)
- ISO 14064-1 : 2012

	Doc.naam:	Rapport Scope 3 emissies EXTERN
	Datum:	21-11-2017
	Pagina:	2 van 10

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Scope 3 emissies	3
2.1.	Organisatie info werk-/toepassingsgebied	5
2.2.	Scope 3 emissies: Kwalitatief, meest materiële, relevant, rangorde	5
2.3.	Scope 3 emissies: Categorieën upstream en downstream	6
2.4.	Onderbouwing keuze ketenanalyse(s)	8
3.	CO₂ reductiedoelstelling, PVA, maatregelen, ketenanalyse	9
3.1.	Toelichting	9
3.2.	CO ₂ -reductiedoelstelling	10
3.3.	Plan van aanpak (PVA), maatregelen	10
3.4.	Ketenanalyse	10

1. Inleiding

Dit rapport is een hulpmiddel om aantoonbaar te maken hoe wordt voldaan aan de diverse eisen conform de normen/eisen die op het voorblad van dit rapport zijn vermeld.

Volgende definitie conform bron:

- (3.0) Handboek CO₂-Prestatieladder, hfst 3 Begrippenlijst, Scope 3 emissies (blz. 19).

Scope 3 emissies of overige indirecte emissies zijn een gevolg van de activiteiten van het bedrijf (de organisatie) maar komen voort uit bronnen die geen eigendom van het bedrijf zijn noch beheerd worden door het bedrijf. Voorbeelden zijn emissies voortkomende uit de productie van ingekochte materialen, de verwerking van het afval en het gebruik van het door het bedrijf aangeboden/verkochte werk, dienst of levering. SKAO rekent 'Business Travel (Business Travel= 'Business air Travel' en 'Personal Cars for business travel') tot scope 2.

In dit rapport zijn bronnen vermeld met name m.b.t. de volgende eisen:

- (3.0) Handboek CO₂-Prestatieladder, hfst 6 ...eisen..., 4.A.1 (blz. 51 t/m 54).
- (3.0) Handboek CO₂-Prestatieladder, hfst 6 ...eisen..., 4.B.1 (blz. 67 t/m 68).

	Doc.naam:	Rapport Scope 3 emissies EXTERN
	Datum:	21-11-2017
	Pagina:	3 van 10

2. Scope 3 emissies

Eisen: Bron toelichting 4.A.1 (1^e deel):

Inschatten rangorde meest materiële emissies

Het bedrijf dient een rapportage te kunnen overleggen waarin het laat zien dat het zijn meest materiële scope 3 emissies kwalitatief in kaart heeft gebracht. De term materieel is in de context van scope 3 bij de CO₂-Prestatieladder anders dan bij scope 1 en 2 emissies²⁰. Het gaat hier om relevante emissies, waarvoor criteria zijn gegeven in de GHG Protocol Scope 3 Standard. Deze criteria gaan over de omvang van de emissies, invloed van het bedrijf op de emissies, risico's voor het bedrijf, emissies van kritisch belang voor stakeholders, emissies die ge-outsourced zijn, emissies die door de sector zijn geïdentificeerd als significant/relevant en overige.

Het bedrijf heeft deze relevante emissies in de rapportage geïdentificeerd en heeft de relatieve omvang kwalitatief bepaald met de hierna beschreven methode. Doel is om op basis van indicaties voor de relatieve omvang, te komen tot een rangorde van de meest materiële/relevante scope 3 emissiebronnen die samen de grootste²¹ bijdrage leveren aan de totale scope 3 emissies van een bedrijf en tegelijkertijd beïnvloedbaar zijn door het bedrijf.

²¹ Bij de ladderbeoordeling hanteert de LadderCI als vuistregel dat de meest materiële emissies die samen de grootste bijdrage leveren aan de totale scope 3 emissies, samen 70-80% van die totale emissies zouden moeten kunnen leveren. Het bedrijf kwantificeert de omvang echter niet, zodat de LadderCI dit niet expliciet kan vaststellen; de LadderCI beoordeelt dit zelf, op basis van zijn ervaring en van de vuistregel.

Onderstaande methode om de relatieve omvang kwalitatief te bepalen, is een verplicht onderdeel van de rapportage zoals hierboven aangegeven. Het bedrijf vult een tabel in met de volgende kolommen (zie Tabel 6.1).

Kolom 1: Product Markt Combinaties (PMC's) sectoren en activiteiten

In kolom 1 staan voor het bedrijf relevante sectoren (markten/thema's) en bedrijfsactiviteiten binnen deze sectoren. Deze zijn gebaseerd op de omvang van de huidige bedrijfsactiviteiten en een prognose van de activiteiten van het bedrijf in de komende jaren. Deze prognose is consistent met de elders gebruikte prognoses van het bedrijf ten aanzien van verwachte omzetten per sector in de toekomst. Belangrijk is dat een bedrijf zelf de vrijheid heeft om te kiezen voor een indeling. De mate van detail is zelf te kiezen. Een bedrijf kan kiezen voor een grove indeling zoals bijvoorbeeld Infra en Utiliteitsbouw, of voor meer detail zoals wegen, waterkeringen en bruggen.

Tabel 6.1. Methode om de relatieve omvang kwalitatief te bepalen

PMC's sectoren en activiteiten	Omschrijving van activiteit waarbij CO ₂ vrijkomt	Relatief belang van CO ₂ -belasting van de sector en invloed van de activiteiten		Potentiële invloed van het bedrijf op CO ₂ uitstoot	Rangorde
1	2	3 Sector	4 Activiteiten	5	6
		☐ groot ☐ middelgroot ☐ klein ☐ te verwaarlozen	☐ groot ☐ middelgroot ☐ klein ☐ te verwaarlozen	☐ groot ☐ middelgroot ☐ klein ☐ te verwaarlozen	

Kolom 2: Omschrijving van activiteit waarbij CO₂ vrijkomt (emissiebronnen)

In deze kolom worden de CO₂ uitstotende activiteiten benoemd die door het bedrijf worden beïnvloed: upstream, door inkoop van diensten (o.a. onderaannemers), producten en materialen en downstream, door projecten, geleverde producten en diensten van het bedrijf. Het is niet noodzakelijk de omvang van de emissies per activiteit te geven.

Voor het bepalen van scope 3 emissiebronnen dient bij voorkeur aangesloten te worden bij onderstaande indeling in categorieën voor scope 3 emissies. Meer informatie over deze categorie indeling staat in Hoofdstuk 5 'Identifying Scope 3 emissions' van het GHG Protocol Scope 3 Standard.

Tabel 6.2. Categorie indeling upstream en downstream scope 3 emissies conform GHG Protocol Scope 3 Standard

Upstream:	Downstream:
1. Aangekochte goederen en diensten 2. Kapitaal goederen 3. Brandstof en energie gerelateerde activiteiten (niet opgenomen in scope 1 of scope 2) 4. Upstream transport en distributie 5. Productieafval 6. Personenvervoer onder werktijd (Business Travel) ²² 7. Woon-werkverkeer 8. Upstream geleaste activa	9. Downstream transport en distributie 10. Ver- of bewerken van verkochte producten 11. Gebruik van verkochte producten 12. End-of-life verwerking van verkochte producten 13. Downstream geleaste activa 14. Franchisehouders 15. Investerings

²² SKAO rekent 'Business Travel'/'Personenvervoer onder werktijd' tot scope 2. Zie ook §5.1

Deze activiteiten zijn opgesplitst in of samengevoegd tot eenheden (emissiebronnen) die elk afzonderlijk geschikt zijn als onderwerp voor een ketenanalyse.

	Doc.naam:	Rapport Scope 3 emissies EXTERN
	Datum:	21-11-2017
	Pagina:	4 van 10

Kolom 3: Relatieve belang van CO2 belasting van de sector

In deze kolom staat de CO2-uitstoot gerelateerd aan de betreffende sectoren die vermeld zijn in kolom 1. Het bedrijf onderbouwt de kwalitatieve inschatting in het rapport, o.a. door bronnen te vermelden en te onderbouwen waarom deze van toepassing zijn. Uiteraard kan op onderdelen ook gebruik gemaakt worden van eigen (grove) berekeningen en uitkomsten van eerdere projecten.

Kolom 4: Relatieve invloed van de activiteiten

Het bedrijf geeft een inschatting van het effect van aanpassingen of verbeteringen van de activiteit op de CO2-emissie van de emissiebronnen in kolom 2. Het bedrijf maakt dit aannemelijk aan de hand van uitkomsten van eerdere projecten, studies etc. (ook die van toonaangevende andere spelers) en eigen inschattingen

Kolom 5: Potentiële invloed van het bedrijf op de CO2-reductie van de betreffende sectoren en activiteiten.

Hierbij dient het bedrijf in de eigen orderportefeuille te kijken naar de verwachte omvang van

a) de activiteiten (kolom 2)

b) in een bepaalde sector (kolom 1).

Ad a: Een indicatie is het aandeel van het bedrijf in een bepaalde activiteit op sectorniveau. De grootste spelers hebben vaak de meeste invloed.

Kolom 6: Rangorde Het bedrijf bepaalt een rangorde van de meest materiële scope 3 emissiebronnen die samen de grootste bijdrage leveren aan de totale scope 3 emissies van het bedrijf en tegelijkertijd beïnvloedbaar zijn door het bedrijf.

Deze rangorde bevat zowel upstream als downstream emissies, tenzij het bedrijf op basis van bovenstaande methode aantoont dat het bedrijf onvoldoende mogelijkheden heeft om reducties bij een van beiden (upstream of downstream) te reduceren, vanwege onvoldoende omvang en/of beïnvloedingsmogelijkheden door het bedrijf.

	Doc.naam:	Rapport Scope 3 emissies EXTERN
	Datum:	21-11-2017
	Pagina:	5 van 10

2.1. Organisatie info werk-/toepassingsgebied

Wij zijn een aannemingsbedrijf in de grond-, weg- en waterbouw dat vanuit Rhenen landelijk opereert. Dribergse Weg- en Waterbouw b.v. is in het bezit van het certificaat VCA** en het certificaat ISO 9001.

Ons succes is te danken aan het praktijkgericht bedenken van oplossingen, strakke planning, gemotiveerde medewerkers, klantgerichtheid en werken volgens VCA- en ISO-normen.

DWW heeft naast haar vaste medewerkers ook een groot aantal freelancers ter beschikking voor haar werkzaamheden.

Wij zijn gespecialiseerd in: Herinrichtingen in stedelijk gebied, Het machinaal aanbrengen van bestratingsmaterialen, Aanleg bedrijven terreinen, Inrichten 30 km zones, Woonrijp maken, Machinaal straten, Machinaal herstraten, Machinaal bestraten, Renovatiesloopwerk.

Informatie ook via de internetsite van de organisatie (zie pagina 1).

2.2. Scope 3 emissies: Kwalitatief, meest materiële, relevant, rangorde

PMC's sectoren en activiteiten	Omschrijving van activiteit waarbij CO ₂ vrijkomt	Relatief belang van CO ₂ -belasting van de sector en invloed van activiteiten		Potentiële invloed van het bedrijf op CO ₂ uitstoot	Rangorde
1	2	3 Sector	4 Activiteiten	5	6
a) Railinfrastructuur	1a, 1b	4	4	3	48
	2	1	1	4	4
	3	2	3	2	12
	4	3	3	3	27
	5	3	3	3	27
	7	1	2	2	4
	12	1	2	2	4
b) Wegenbouw o.a.: _Asfaltverharding _Bestrating _Bodemsanering	1a, 1b	3	4	3	36
	2	1	1	4	4
	3	2	3	2	12
	4	3	3	3	27
	5	3	3	3	27
	7	1	2	2	4
	12	1	2	2	4

Toelichtingen:

Kolom 1: PMC's = Product Markt Combinaties.

Kolom 2 gerelateerd aan:

Tabel 6.2. Categorie indeling upstream en downstream scope 3 emissies conform GHG Protocol Scope 3 Standard

Upstream:	Downstream:
1. Aangekochte goederen en diensten 2. Kapitaal goederen 3. Brandstof en energie gerelateerde activiteiten (niet opgenomen in scope 1 of scope 2) 4. Upstream transport en distributie 5. Productieafval 6. Personenvervoer onder werktijd (Business Travel) ²² 7. Woon-werkverkeer 8. Upstream geleaste activa	9. Downstream transport en distributie 10. Ver- of bewerken van verkochte producten 11. Gebruik van verkochte producten 12. End-of-life verwerking van verkochte producten 13. Downstream geleaste activa 14. Franchisehouders 15. Investerings

Kolom 3,4,5: Groot = 4, middelgroot = 3, klein = 2, te verwaarlozen = 1.

Kolom 3: Relatieve belang van CO₂-belasting van de sector. M.b.v. projectervaringen, bronnen zoals www.skao.nl.

Kolom 4: Relatieve invloed van de activiteiten. Inschatting m.b.v. ervaringen, informatie, inschattingen.

Kolom 5: Potentiële invloed van het bedrijf op de CO₂-reductie van de betreffende sectoren en activiteiten.

De opdrachtgever is vaak bepalend in de keuze van soort materiaal en/of methode. De organisatie heeft soms de mogelijkheid om een voorstel aan te dragen.

Kolom 6: Rangorde.

Meest materiële betreft categorie 1 aangekochte goederen en diensten. Voor PMC railinfrastructuur iets hoger dan voor PMC wegenbouw i.v.m. meer belang sector. Binnen categorie aangekochte goederen en diensten meerdere onderwerpen m.b.v. hfst 2.3 en/of scope3-emissie-overzicht intern.

Daarnaast relevant betreft categorie 4 upstream transport en distributie, categorie 5 productieafval.

Doc.naam:	Rapport Scope 3 emissies EXTERN
Datum:	21-11-2017
Pagina:	6 van 10

2.3. Scope 3 emissies: Categorieën upstream en downstream

Specificaties m.b.v. scope3-emissies-overzicht intern.

Volgende betreft referentiejaar 2013.

Categorie		Hoeveelheid	Eenheid	Conversiefact.	Bron conv.factor	Ton CO ₂	Ton CO ₂
Subcategorie	Toelichting			kg CO ₂ /eenh.		Subtotaal	Totaal
UPSTREAM scope 3 emissies							
1 Ingekochte goederen en diensten							1165,0
2 Kapitaal goederen							10,3
3 Brandstof en energie gerelateerde activiteiten (niet in scope 1 of 2)							361,6
4 Transport en distributie (upstream)							295,2
5 Afval tijdens productie							0,4
6 Zakelijk openbaar vervoer							n.v.t.
7 Woon-werk vervoer werknemers							4,2
8 Geleasde goederen of bezittingen (upstream)							n.v.t.
DOWNSTREAM scope 3 emissies							
9 Transport en distributie (downstream)							n.v.t.
10 Verwerken van verkochte producten door koper							n.v.t.
11 Gebruik van verkochte producten							n.v.t.
12 Verwerking producten; reststoffen / einde levensduur						geen onderbouwing	
13 Geleasde goederen of bezittingen (downstream)							n.v.t.
14 Franchises							n.v.t.
15 Investerings							n.v.t.
TOTAAL scope 3 emissies							1836,6

	Doc.naam:	Rapport Scope 3 emissies EXTERN
	Datum:	21-11-2017
	Pagina:	7 van 10

Categorie 1 Ingekochte goederen en diensten [Purchased Goods en Services].

Uitgangspunt is met name de inkoopwaardelijst m.b.t. de bepaling van de grootste hoeveelheden.

Berekeningen met name op basis van schattingen m.b.v. kengetallen zoals bijv. euro per kg of liter.

Indien nodig, met name bij een ketenanalyse, een gerichtere berekening m.b.v. inkoopspecificaties zoals bijv. opdracht, factuur.

Categorie 2 Kapitaal goederen [Capital goods].

Kapitaalgoederen voor de organisatie betreft met name:

- Gebouwen. Toelichting in rapport intern.

M.b.t. gebouwen gaat het om de emissie die ontstaat door materiaalgebruik en bouw van de gebouwen. Het gaat nadrukkelijk niet om het energiegebruik van de gebouwen, omdat de emissie die hierdoor ontstaat tot de scope 1 en 2 emissie behoort. De organisatie kan zelf grote invloed uitoefenen op de aanschaf van de kapitaalgoederen. Echter de gebruiksperiode van de kapitaalgoederen is over het algemeen lang, waardoor korte tot middellange termijn reductie door reductiemaatregelen niet snel te behalen is.

Kapitaalgoederen voor de organisatie wat (te) nihil en/of (te) minimaal te onderhouden is betreft met name:

- Gebruiksgoederen m.b.t. proces (shovel, computer e.d.).

Categorie 3 Brandstof en energie gerelateerde activiteiten, niet in scope 1 en 2 [Fuel and Energy related activities not included scope 1 en 2].

Betreft verbruik waarbij de kosten niet voor rekening zijn van de organisatie, maar bijvoorbeeld voor een opdrachtgever of opdrachtnemer.

Berekeningen met name op basis van schattingen m.b.v. kengetallen zoals bijv. kWh per euro omzet.

Indien nodig, met name bij een ketenanalyse, een gerichtere berekening m.b.v. inkoopspecificaties zoals bijv. opdracht, factuur.

Categorie 4 Transport en distributie (upstream) [Transportation and distribution].

Betreft transport van en naar leveranciers. Deze categorie is gerelateerd aan categorie 1. Berekeningen met name op basis van schattingen m.b.v. kengetallen.

Indien nodig, met name bij een ketenanalyse, een gerichtere berekening m.b.v. inkoopspecificaties zoals bijv. opdracht, factuur.

Categorie 5 Afval tijdens productie [Waste generated in Operations].

Betreft afvalverwerking. Berekeningen m.b.v. hoeveelheden via afvalverwerkers.

Categorie 6 Zakelijk openbaar vervoer [Business travel]. Niet van toepassing.

Categorie 7 Woon-werk vervoer werknemers [Employee commuting].

Wel van toepassing bij een aantal werknemers. Privévoertuigen en/of bedrijfsvoertuigen.

Verbruik m.b.t. bedrijfsvoertuigen (eigen en/of lease) is meegenomen in scope 1&2 (m.b.t. footprint en rapport intern). Verbruik m.b.t. privévoertuigen berekend op basis van met name afstanden woon-werk, en eventueel type vervoermiddel, brandstof.

Categorie 8 Geleasde goederen of bezittingen (upstream) [Leased Assets]. Niet van toepassing.

Categorie 9 Transport en distributie (downstream) [Transportation and distribution]. Niet van toepassing.

Categorie 10 Verwerken van verkochte producten door koper [Processing of sold products]. Niet van toepassing.

Categorie 11 Gebruik van verkochte producten [Use of sold products]. Niet van toepassing.

Categorie 12 Verwerking producten; reststoffen / einde levensduur [End-of-life treatment of sold products].

Op dit moment geen kwantitatieve onderbouwing te geven van energieverbruik tijdens de verwerking als het product aan het eind van de gebruiksperiode is. In deze categorie vallen de scope 1 en 2 emissies die ontstaan bij het verwerken van afval. Dit afval moeten dan producten zijn die eerder door de organisatie verkocht zijn. De producten zoals ook bij categorie 12 zijn aangegeven hebben over het algemeen een lange levensduur (20-50 jaar).

Categorie 13 Geleasde goederen of bezittingen (upstream) [Leased Assets]. Niet van toepassing.

Categorie 14 Franchises [Franchises]. Niet van toepassing.

Categorie 15 Investerings [Investments]. Niet van toepassing.

	Doc.naam:	Rapport Scope 3 emissies EXTERN
	Datum:	21-11-2017
	Pagina:	8 van 10

2.4. Onderbouwing keuze ketenanalyse(s)

Eisen: Bron toelichting 4.A.1 (2^e deel):

Opstellen ketenanalyses

Uit deze rangorde selecteert het bedrijf de onderwerpen voor twee ketenanalyses en stelt deze op. Bij het opstellen van de ketenanalyses dienen de scope 3 emissies wel gekwantificeerd te worden. De volgende nadere (rand)voorwaarden worden gesteld aan de ketenanalyses:*

1. De ketenanalyses dienen betrekking te hebben op de projectenportefeuille.
2. Het bedrijf dient eigen analyses uit te (laten) voeren. Het meeliften bij de uitvoering van een betaalde opdracht van een klant is niet toegestaan.
3. Er dient 1 ketenanalyse te worden gemaakt voor een van de twee meest materiële emissies én 1 andere ketenanalyse voor een van de zes meest materiële emissies uit de rangorde.

**kleine bedrijven dienen slechts 1 ketenanalyse voor een van de twee meest materiële emissies uit de rangorde te maken.*

4. A Corporate Accounting and Reporting Standard (Hoofdstuk 4 Setting Operational Boundaries) geeft de herkenbare structuur van elke ketenanalyse:

- a. Beschrijf de betreffende keten
- b. Bepaal welke scope 3 categorieën relevant zijn
- c. Identificeer de partners in de keten
- d. Kwantificeer de scope 3 emissies

5. Het resultaat van de analyse dient een aanvulling te zijn op de bestaande (gepubliceerde) kennis en inzichten en dient bij te dragen aan het voortschrijdend maatschappelijk inzicht.

Volgende onderwerp(en) voor ketenanalyse(s) zijn, m.b.v. een rangorde in hoofdstuk 2.3, door de organisatie geselecteert:

- **1) Betonproducten**
- **2) Asfalt.**

Bij de selectie is met name het volgende meegenomen:

- A1) De organisatie mogelijk bij enkele projecten invloed heeft en/of samen kan werken om CO₂-reductie te realiseren.
- A2) De organisatie voorafgaand aan de analyse niet op de hoogte was over mogelijkheden tot reductie en nieuwsgierig was naar resultaten.

Bij de selectie voor bovenstaande onderwerp(en) is rekening gehouden met de nadere (rand)voorwaarden:

- 1) De ketenanalyse heeft betrekking op projecten.
- 2) De organisatie heeft een eigen analyse uit (laten) voeren.
Meeliften bij de uitvoering van een betaalde opdracht van een klant is dus niet van toepassing.
- 3) De organisatie is een klein bedrijf (conform CO₂-footprint, rapport intern).
Dus 1 ketenanalyse is voldoende.
De ketenanalyse heeft betrekking op één van de twee meest materiële emissies uit de rangorde.
- 4) De structuur van de ketenanalyse is gebaseerd op de scope 3 accounting standard.
- 5) De ketenanalyse is een aanvulling op de bestaande (gepubliceerde) kennis en inzichten.
Het draagt dus bij aan het voortschrijdend maatschappelijk inzicht.

	Doc.naam:	Rapport Scope 3 emissies EXTERN
	Datum:	21-11-2017
	Pagina:	9 van 10

3. CO₂ reductiedoelstelling, PVA, maatregelen, ketenanalyse

3.1. Toelichting

Eisen: Bron toelichting 4.B.1 (1^e deel):

Toelichting

De doelstelling dient:

- ambitieus te zijn gezien de eigen situatie van het bedrijf, vergelijkbaar te zijn met die van sectorgenoten en (zie ook eis 3.B.1 voor de onderbouwing van de stellingname)
- te worden gekozen voor de meest materiële emissies in scope 3.

Indien de reductiedoelstellingen worden geformuleerd voor de twee ketenanalyses uit eis 4.A.1 is vanzelf sprake van twee van de meest materiële emissies. Indien reductiedoelstellingen worden geformuleerd voor twee andere ketens dient het om een keten te gaan voor één van de twee meest materiële emissies én een andere voor één van de zes meest materiële emissies. Als het bedrijf (los van het CO₂-bewust Certificaat niveau) koploper is, en onder de 6 meest materiële emissies is er geen enkele ruimte in de (hele!) keten voor substantiële innovatieve reductie, kan volstaan worden met een bescheiden doelstelling.

Het onderwerp van de doelstelling bij deze eis is de reductie van scope 3 emissies door beïnvloeding van de keten, bijvoorbeeld door verbetering van een product, werkwijze of aanpak, in samenwerking met ketenpartners(keteninitiatief).

De maatregelen voor projecten zijn duidelijk afgeleid van de kwantitatieve doelstelling op bedrijfsniveau. Het is expliciet niet vereist om voor afzonderlijke projecten een aparte doelstelling op projectniveau te formuleren voor scope 3.

Ladderbeoordeling door de LadderCI

Bij de ladderbeoordeling stelt de LadderCI o.a. vast

1. of de doelstellingen gekozen zijn voor de meest materiële emissies in scope 3 van eis 4.A.1, en
2. of het bedrijf een onderbouwing over de relatieve positie en de uitgangssituatie van het bedrijf en van de ambitie van de doelstellingen kan overleggen
3. of tevens een onderbouwing aanwezig is van de eigen verklaring en de ambitie met inachtneming van de ingevulde maatregellijst en
4. of het energie management actieplan, uitgebreid met scope 3, voldoet aan de criteria voor de ladderbeoordeling zoals aangegeven bij eis 3.B.2, en
5. of er een bijbehorend plan van aanpak is opgesteld inclusief de te nemen maatregelen, en
6. of de doelstellingen, in het licht van de onderbouwing onder 2, ambitieus zijn en vergelijkbaar met die van sectorgenoten. Ingeval de maatregellijsten een andere uitkomst laten zien dan de eigen verklaring van het bedrijf over de relatieve positie of over de ambitie van de doelstellingen, stelt de LadderCI bepaalde maatregelen van de lijst ten voorbeeld en vraagt door over de redenen waarom deze niet zijn/worden genomen. De LadderCI vormt zich daarmee een oordeel over de plausibiliteit van de onderbouwingen.

De ingevulde maatregellijst dient onderdeel te zijn van de initiële en jaarlijkse ladderbeoordeling. De LadderCI dient na te gaan of de relevante onderdelen van de lijst zijn ingevuld en of, ingeval de maatregellijsten een andere uitkomst laten zien dan de onderbouwde stellingname van het bedrijf over de relatieve positie of over de ambitie van de doelstellingen, het bedrijf dit plausibel kan onderbouwen. Het bedrijf bepaalt zelf wat zijn reductiedoelstelling is, en daaruit afgeleid, wat het plan van aanpak met maatregelen wordt. Bij de jaarlijkse ladderbeoordeling geeft de maatregellijst de LadderCI een hulpmiddel om de voortgang van het plan van aanpak te toetsen.

Een LadderCI kan geen punten aftrekken als een bedrijf ervoor kiest om bepaalde maatregelen niet te nemen. De maatregellijsten geven de LadderCI de mogelijkheid, het bedrijf een spiegel voor te houden en het gesprek over de reductiedoelstelling concreet, praktijkgericht en daarmee kritischer toetsend te maken.

Doelstellingen, PVA en maatregelen m.b.v. hoofdstuk 3.

Vergelijk sectorgenoten: Uitgevoerd m.b.v. www.skao.nl

Doelstelling vergelijk met name:

- 1% per jaar ('5% in 2019) m.b.t. '20-05-2014 Gebr. Beentjes GWW ; Scope 3 analyses (o.a. beton)'.
- 1% per jaar ('5% in 2020 tov 2014) m.b.t. '24-04-2014 Roseboom Ede / CO₂seminar ; Ketenanalyse'.
- 2,5% per jaar ('10% in 4 jaar tov 2010) m.b.t. '27-01-2011 Mourik Groot Ammers / Search ; Ketenanalyse'.

Koploper, middenmotor, achterblijver:

Organisatie is een middenmotor. Diverse acties op het gebied van milieuverbetering worden al (on)bewust genomen hoewel dit nog niet allemaal aantoonbaar is.

	Doc.naam:	Rapport Scope 3 emissies EXTERN
	Datum:	21-11-2017
	Pagina:	10 van 10

3.2. CO₂-reductiedoelstelling

- Doel scope 3 is: 1% CO₂-reductie m.b.t. betonproducten en/of asfalt (m.b.t. categorie aangekochte goederen/diensten), gerelateerd aan euro inkoopomzet, per jaar vanaf 2015 t.o.v. het referentiejaar 2013.

Indien maatregelen/doelstelling voor de aangegeven subcategorie in de aangegeven periode niet mogelijk zijn, dan alternatieve maatregelen inventariseren en waar mogelijk toepassen om CO₂-reductie te realiseren. Bijv. in een andere (sub)categorie. Mede omdat de organisatie afhankelijk kan zijn van andere organisaties c.q. opdrachtgevers. Periodiek bewaken en sturen m.b.v. CO₂-systeem.

3.3. Plan van aanpak (PVA), maatregelen

Maatregelen:

- Gesprekken met opdrachtgevers, onderaannemers, leveranciers t.b.v. mogelijke CO₂-reducerende maatregelen.
- Vaststellen van CO₂-reducerende maatregelen. Bijv. beton-/steenrecycling, asfaltrecycling, transportvermindering.
- Uitvoeren en evalueren van vastgestelde CO₂-reducerende maatregelen.

CO₂ reductie mogelijkheden:

Bijv. door het toepassen van alternatieve ketenaanpak en/of alternatieve, minder CO₂ intensieve, materialen.

Door de organisatie met name richten op recycling en/of transportmindering omdat dit grotere kans van slagen heeft. Om de doelstelling te realiseren zijn de volgende maatregelen vastgesteld:

- Informatie verzamelen. Bijvoorbeeld over CO₂-conversiefactoren, -uitstoot, -reductiemaatregelen (al aanwezige en/of nog mogelijke). Zoeken en/of vragen via internet, brancheorganisatie, leverancier/fabrikant, afvalverwerker, opdrachtgever, onderaannemers(/opdrachtnemers).
- Voor en bij projecten contact over CO₂-reductiemogelijkheden/-maatregelen. Contact met:
 - Interne medewerkers organisatie. Met name voorbereidingswerknemers zoals projectleider, werkvoorbereider, uitvoerder bijv. ook over inkoop. Met uitvoeringswerknemers indien nodig.
 - Leverancier/fabrikant, afvalverwerker, onderaannemers(/opdrachtnemers).
 - Opdrachtgever. Bijv. ook over (bestek)eisen.
- Bij project(en) CO₂-reductiemaatregelen nemen. Bijv. ketenanalyse toepassen.

Dit periodiek bewaken en sturen m.b.v. het CO₂-systeem van de organisatie.

Door de organisatie met name richten op de volgende partners.

Opdrachtgevers:

- M.b.t. keuze van soort materiaal. De opdrachtgever is vaak bepalend in de keuze van het soort materiaal. De organisatie heeft in enkele gevallen de mogelijk om invloed uit te oefenen in de specifieke keuze van materiaalsoort. Met name bij projecten met zeggenschap over het ontwerp.
- Partners huidige opdrachtgevers.

Fabrikanten/leveranciers, onderaannemers m.b.v. scope3-emissies-overzicht intern:

- M.b.t. inkoop van materiaalsoort, werkmethode. Dit heeft relatie met transport en eventueel recycling.
- Partners de huidige en/of andere gelijkwaardige.

Afvalverwerkers:

- M.b.t. afval (en/of recycling) indien van toepassing. Eventueel tijdens fase 'verwerking'.
- Partners de huidige en/of andere gelijkwaardige.

3.4. Ketenganalyse

Zie betreffende rapport(en) m.b.t. betonproducten, asfalt.